

Suvestinė redakcija nuo 2001-11-10 iki 2003-12-27

Įsakymas paskelbtas: Žin. 1998, Nr. [84-2360](#), i. k. 0982210ISAK00000348

TAR pastaba. Šio įsakymo "Pagrindiniai techniniai reikalavimai kelių transporto priemonėms" (5 priedas) kartu su įsakymu nepateiktas. 5 Priedo suvestinė redakcija nerengiama. Su priedu galima susipažinti Susisiekimo ministerijos kelių transporto, tranzito ir aplinkos departamente bei Valstybinėje kelių transporto inspekcijoje.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [355](#), 2001-10-29, Žin., 2001, Nr. 94-3332 (2001-11-09), i. k. 1012210ISAK00000355

Dėl susisiekimo ministro 1998 m. rugsėjo 11 d. įsakymo Nr. 348 "Dėl Kelių transporto priemonių gamybos ir perdirbimo tvarkos ir jų techninės ekspertizės atlikimo norminių dokumentų tvirtinimo" dalinio pakeitimo

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Į S A K Y M A S

DĖL KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ GAMYBOS IR PERDIRBIMO TVARKOS IR JŲ TECHNINĖS EKSPERTIZĖS ATLIKIMO NORMINIŲ DOKUMENTŲ TVIRTINIMO

1998 m. rugsėjo 11 d. Nr. 348

Vilnius

Siekdamas nustatyti vienodą kelių transporto priemonių gamybos ir perdirbimo bei jų techninės ekspertizės atlikimo tvarką,

TVIRTINU:

1. Kelių transporto priemonių gamybos ir perdirbimo tvarką (1 priedas);
2. Gaminamų ir perdirbamų kelių transporto priemonių techninės ekspertizės taisykles (2 priedas);
3. Reikalavimus kelių transporto priemonių ekspertams (3 priedas);
4. Kelių transporto priemonių ekspertų mokymo programą ir kvalifikacinius reikalavimus (4 priedas);
5. Pagrindinius techninius reikalavimus kelių transporto priemonėms (5 priedas).*
6. Reikalavimai ekspertizėi įmonėms (6 priedas).

Papildyta punktu:

Nr. [98](#), 1999-03-19, Žin., 1999, Nr. 28-814 (1999-03-26), i. k. 0992210ISAK00000098

7. Transporto priemonių klasifikavimas (7 priedas).

Papildyta punktu:

Nr. [98](#), 1999-03-19, Žin., 1999, Nr. 28-814 (1999-03-26), i. k. 0992210ISAK00000098

8. Nustatau, kad Kelių transporto priemonių gamybos ir perdirbimo tvarkos naujoji redakcija ir Gaminamų ir perdirbamų kelių transporto priemonių techninės ekspertizės taisyklių naujoji redakcija įsigalioja nuo 1999 m. balandžio 5 d.

Papildyta punktu:

Nr. [98](#), 1999-03-19, Žin., 1999, Nr. 28-814 (1999-03-26), i. k. 0992210ISAK00000098

SUSISIEKIMO MINISTRAS

ALGIS ŽVALIAUSKAS

Su įsakymo 5 priedu (Pagrindiniai techniniai reikalavimai kelių transporto priemonėms) galima susipažinti Susisiekimo ministerijos Kelių transporto, tranzito ir aplinkos departamente bei Valstybinėje kelių transporto inspekcijoje, o įsigyti – UAB „Transporto apžiūros studijos, Lentvario g. 7, 2028 Vilnius.

SUDERINTA

Policijos departamento prie VRM

Kelių policijos tarnybos vyriausiasis
komisaras

E.Mačiulaitis

B.Šičkus

SUDERINTA

Lietuvos standartizacijos
departamento direktorius

PATVIRTINTA
susisiekimo ministro
1999 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. 98
1 priedas

KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ GAMYBOS IR PERDIRBIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kelių transporto priemonių gamybos ir perdirbimo tvarka (toliau – tvarka) nustato pagrindinius kelių transporto priemonių (toliau – transporto priemonių) gamybos ir perdirbimo reikalavimus.

2. Ši tvarka taikoma Lietuvos Respublikoje gaminamoms vienetinės ir smulkiaserijinės gamybos, šalyje eksploatuojamoms perdirbtoms ir perdirbamoms, taip pat iš užsienio įvežamoms perdirbtoms transporto priemonėms.

3. Pagamintų ir perdirbtų transporto priemonių konstrukcija ir techninė būklė turi atitikti susisiekimo ministro įsakymais patvirtintus „Pagrindinius techninius reikalavimus kelių transporto priemonėms“ bei „Techninius reikalavimus naudojamoms kelių transporto priemonėms“.

4. Pagamintų ir perdirbtų transporto priemonių techninė ekspertizė turi būti vykdoma laikantis susisiekimo ministro įsakymu patvirtintų „Gaminamų ir perdirbamų kelių transporto priemonių techninės ekspertizės taisyklių“.

5. Transporto priemonės, pagamintos ar perdirbtos nesilaikant šios tvarkos, neregistruojamos, jas eksploatuoti draudžiama.

II. SĄVOKOS

6. Antros kategorijos ekspertizių įmonė – įmonė, įregistruota įstatymų nustatyta tvarka ir turinti teisę atlikti transporto priemonės vienetinio perdirbimo ir vienetinės gamybos priekabos, kurios leistina bendroji masė ne didesnė kaip 750 kg, technines ekspertizes.

7. Pirmos kategorijos ekspertizių įmonė – įmonė, įregistruota įstatymų nustatyta tvarka ir turinti teisę atlikti transporto priemonių technines ekspertizes.

8. Perdirbimas – transporto priemonių sudėtinių dalių keitimas ar papildomų įtaisų įrengimas, dėl kurių keičiasi transporto priemonės konstrukcija ar techninės-eksploatacinės savybės. Perdirbimai pagal jų kiekį ir sudėtingumą gali būti:

8.1. vienetinis perdirbimas – vienintelės transporto priemonės perdirbimas;

8.2. nevienetinis perdirbimas – to paties pobūdžio perdirbimas, atliekamas specializuotoje įmonėje daugiau kaip vienai transporto priemonei;

8.3. nesudėtingas perdirbimas (perdirbimas A) – transporto priemonės sudėtinių dalių keitimas į analogiškos konstrukcijos dalis su geresnėmis techninėmis charakteristikomis, dėl kurio nereikia keisti transporto priemonės konstrukcijos, taip pat įrangos ir įtaisų įrengimas naudojant tik sertifikuotus gaminius;

8.4. vidutinio sudėtingumo perdirbimas (perdirbimas B) – transporto priemonės konstrukcijos keitimas, dėl kurio nelabai keičiasi transporto priemonės techninės-eksploatacinės savybės, konstrukcijų atsparumas ir patikimumas, aktyviosios ir pasyviosios saugos bei aplinkos apsaugos rodikliai, vairuotojo darbo vietos ergonomika, keleivių ir krovinių vežimo sąlygos;

8.5. sudėtingas perdirbimas (perdirbimas C) – transporto priemonės konstrukcijos keitimas, dėl kurio labai keičiasi transporto priemonės techninės eksploatacinės savybės, konstrukcijų atsparumas ir patikimumas, aktyviosios ir pasyviosios saugos bei aplinkos apsaugos rodikliai, vairuotojo darbo vietos ergonomika, keleivių ir krovinių vežimo sąlygos.

9. Smulkiaserijinė gamyba – to paties gamintojo identišκών transporto priemonių gamyba nuo 2 iki 500 vienetų per metus.

10. Specializuota įmonė – įmonė, turinti reikiamą įrangą ir atitinkamos kvalifikacijos specialistus bei nustatyta tvarka įteisintą įmonės standartą gaminti arba perdirbti transporto priemones smulkiaserijiniu būdu.

11. Techninė ekspertizė – gaminamos ar perdirbamos transporto priemonės techninės dokumentacijos bei nustatytų reikalavimų pagamintai ar perdirbtai transporto priemonei atitikimo įvertinimas. Techninė ekspertizė įforminama ekspertizės aktu.

12. Transporto priemonės – tai visų tipų bei markių automobiliai, jų velkamos priekabos, puspriekabės, taip pat troleibusai, motociklai bei mopedai.

13. Vienetinė gamyba – vienintelis pagamintas transporto priemonės egzempliorius.

III. REIKALAVIMAI GAMINAMOMS TRANSPORTO PRIEMONĖMS

14. Gaminant vienetinę transporto priemonę turi būti laikomasi šių pagrindinių reikalavimų:

14.1. išvaizda turi skirtis nuo kitų gamintojų pagamintos transporto priemonės tiek, kad tai nepažeistų autorinių teisių;

14.2. kėbulas (rėmas) turi būti originalios konstrukcijos;

14.3. draudžiama surinkti transporto priemonę iš atsarginių mazgų.

15. Prieš pradėdant gaminti vienetinę transporto priemonę, turi būti parengta techninė dokumentacija ir atlikta jos techninė ekspertizė.

16. Ekspertizei pateikiama:

16.1. priekabos, kurios leistina bendroji masė ne didesnė kaip 750 kg, – surinkimo (bendro vaizdo) brėžinys, svarbiausių detalių surinkimo ir jų sudedamųjų dalių brėžiniai, svarbiausių detalių atsparumo apskaičiavimai;

16.2. motorinės transporto priemonės ar priekabos, kurios leistina bendroji masė didesnė kaip 750 kg, – transporto priemonės gabaritų brėžinys, atskirų sistemų surinkimo (gabaritų) brėžiniai, panaudotų savos gamybos svarbiausių detalių darbo brėžiniai, svarbiausių detalių atsparumo apskaičiavimai, transporto priemonės dinamikos apskaičiavimai, eksploataavimo instrukcija.

17. Prieš pradėdant gaminti transporto priemonės smulkiaserijinės gamybos bandomąjį pavyzdį, turi būti atlikta bandomojo pavyzdžio dokumentacijos techninė ekspertizė.

18. Bandomajam pavyzdžiui turi būti parengta tokia gamybos ir eksploatacijos techninė dokumentacija: įmonės standarto gaminti transporto priemones projektas, transporto priemonės konstrukcijos ir gamybos technologijos dokumentacija, svarbiausių detalių atsparumo apskaičiavimai, transporto priemonės dinamikos apskaičiavimai, bandomojo pavyzdžio laboratorinių ir eksploatacinių bandymų programa, eksploataavimo instrukcija.

19. Prieš pradėdant gaminti transporto priemones smulkiaserijiniu būdu, turi būti atlikta smulkiaserijinės gamybos bandomojo pavyzdžio techninė ekspertizė. Esant teigiamai išvadai, gamintojas privalo parengti įmonės gaminamos transporto priemonės standartą, suderinti jį su Valstybine kelių transporto inspekcija (toliau – Inspekcija) ir įregistruoti Lietuvos standartizacijos departamente.

20. Gaminti transporto priemones turi teisę:

20.1. juridiniai ir fiziniai asmenys – vienietinės gamybos transporto priemones, kurių leistina bendroji masė ne didesnė kaip 3,5 t;

20.2. įmonės, turinčios reikiamą įrangą ir atitinkamos kvalifikacijos specialistus – vienietinės gamybos transporto priemones bei smulkiaserijinės gamybos bandomuosius pavyzdžius;

20.3. specializuotos įmonės – vienietinės ir smulkiaserijinės gamybos transporto priemones.

21. Pagamintai transporto priemonei identifikavimo numeris suteikiamas Inspekcijos nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [182](#), 2000-06-30, Žin., 2000, Nr. 55-1626 (2000-07-07), i. k. 1002210ISAK00000182

22. Pagaminta vienietinės gamybos transporto priemonė ir smulkiaserijinės gamybos bandomasis pavyzdys pateikiami pirmos kategorijos ekspertizių įmonei techninei ekspertizei atlikti.

Vienetinės gamybos priekabų, kurių leistina bendroji masė ne didesnė kaip 750 kg, techninę ekspertizę atlieka bet kuri ekspertizių įmonė.

23. Registruojant vienetinės gamybos transporto priemones, pateikiami ekspertizių įmonės išduoti dokumentai, o smulkiaserijinės gamybos transporto priemones – gamintojo išduoti dokumentai.

24. Pagamintos transporto priemonės registruojamos Vidaus reikalų ministerijos nustatyta tvarka.

IV. REIKALAVIMAI PERDIRBAMOMS TRANSPORTO PRIEMONĖMS

25. Perdirbant transporto priemonę neturi sumažėti jos aktyvioji ir pasyvioji sauga, konstrukcijos sudėtinių dalių, tvirtinimo atsparumas ir patikimumas bei pablogėti aplinkos apsaugos rodikliai, vairuotojo darbo vietos ergonomika bei keleivių ir krovinių vežimo sąlygos. Po perdirbimo negali pasikeisti transporto priemonės kėbulo/rėmo identifikavimo numeris, išskyrus atvejus, kai jie nustatyta tvarka keičiami.

Punkto pakeitimai:

Nr. [182](#), 2000-06-30, Žin., 2000, Nr. 55-1626 (2000-07-07), i. k. 1002210ISAK00000182

26. Prieš perdirbant vienetinę transporto priemonę, turi būti parengta techninė dokumentacija ir atlikta jos techninė ekspertizė. Atliekant A perdirbimą techninė dokumentacija nebūtina.

Punkto pakeitimai:

Nr. [182](#), 2000-06-30, Žin., 2000, Nr. 55-1626 (2000-07-07), i. k. 1002210ISAK00000182

27. Ekspertizei pateikiami šie dokumentai: transporto priemonės gabaritų brėžiniai (jei keičiasi jos gabaritiniai matmenys), perdirbamų sistemų (agregatų, mazgų) surinkimo (gabaritų) brėžiniai, svarbiausių įtaisų sudedamųjų dalių darbo brėžiniai, svarbiausių įtaisų atsparumo apskaičiavimai, transporto priemonės dinamikos apskaičiavimai (jei dėl perdirbimo keičiasi transporto priemonės techninės-eksploatacinės savybės).

28. Prieš atliekant transporto priemonės nevienetinį perdirbimą turi būti atlikta bandomojo pavyzdžio dokumentacijos techninė ekspertizė.

29. Nevienetinio perdirbimo bandomajam pavyzdžiui turi būti parengta tokia techninė dokumentacija: įmonės transporto priemonės perdirbimo standarto projektas, perdirbimo konstruktorinė ir technologinė dokumentacija, svarbiausių įtaisų atsparumo apskaičiavimai, transporto priemonės dinamikos apskaičiavimai (jei dėl perdirbimo keičiasi transporto priemonės techninės-eksploatacinės savybės).

30. Prieš atliekant nevienetinį perdirbimą, turi būti atlikta šio perdirbimo bandomojo pavyzdžio techninė ekspertizė. Esant teigiamai išvadai, perdirbėjas privalo parengti įmonės standartą, suderinti jį su Inspekcija ir įregistruoti Lietuvos standartizacijos departamente. Inspekcija gali pareikalauti iš perdirbėjo pateikti transporto priemonės gamyklos-gamintojos ar jos įgalioto atstovo Lietuvoje išduotą dokumentą, suteikiantį teisę perdirbti, taip pat dokumentą, suteikiantį teisę naudoti firminį ženklą po transporto priemonės perdirbimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [182](#), 2000-06-30, Žin., 2000, Nr. 55-1626 (2000-07-07), i. k. 1002210ISAK00000182

31. Nesudėtingi vienetiniai transporto priemonių perdirbimai (3 lentelė, „Perdirbimas A“) įvertinami techninės apžiūros metu.

32. Perdirbant krovines transporto priemones į keleivines (išskyrus transporterius kombi) turi būti gautas transporto priemonės gamyklos-gamintojos sutikimas ir pateiktos techninės sąlygos perdirbimui atlikti.

33. Perdirbti transporto priemonę turi teisę:

33.1. juridiniai ir fiziniai asmenys – nesudėtingą ir vidutinio sudėtingumo vienetinį perdirbimą;

33.2. įmonės, turinčios reikiamą įrangą ir atitinkamos kvalifikacijos specialistus – vienetinį perdirbimą ir nevienetinio perdirbimo bandomąjį pavyzdį;

33.3. specializuotos įmonės – nevienetinį perdirbimą.

34. Perdirbta vienetinė transporto priemonė techninei ekspertizei pateikiama bet kuriai ekspertizių įmonei. Pirmos kategorijos ekspertizių įmonė atlieka transporto priemonių vienetinio perdirbimo ir nevienetinio perdirbimo bandomojo pavyzdžio technines ekspertizes.

35. Perdirbtą transporto priemonę būtina perregistruoti, jei ją perdirbant keitėsi transporto priemonės tipas arba kiti techniniai duomenys, įrašyti transporto priemonės registracijos liudijime (techniniame pase).

36. Registruojant vienetinio perdirbimo transporto priemones, pateikiami ekspertizių įmonės išduoti dokumentai, o nevienetinio perdirbimo transporto priemones – specializuotos įmonės išduoti dokumentai.

37. Perdirbtos transporto priemonės registruojamos Vidaus reikalų ministerijos nustatyta tvarka.

V. TECHNINIŲ REIKALAVIMŲ TAIKYMAS GAMINAMOMS IR PERDIRBAMOMS TRANSPORTO PRIEMONĖMS

38. „Pagrindinių techninių reikalavimų kelių transporto priemonėms“ taikymo gaminamoms ir perdirbamoms transporto priemonėms pagal jų klases suvestinė pateikta 1 ir 2 lentelėse.

39. Transporto priemonėse įrengiamos sudėtinės dalys (apšvietimo ir šviesos signalizacijos prietaisai, garso signalai, padangos, galinio vaizdo veidrodžiai, ilgų ir sunkių transporto priemonių skiriamieji ženklai, greičio ribotuvai, tachografai, priekinės, galinės ir šoninės apsaugos nuo palindimo po transporto priemone užtvartai, saugos diržai, sėdynės ir galvos atlošai, sukabintuvai) turi būti sertifikuotos pagal Lietuvos Respublikos arba tarptautinius reikalavimus (Jungtinių Tautų Europos Ekonominės Komisijos Vidaus transporto komiteto taisyklės arba Europos Sąjungos direktyvas).

40. Transporto priemonėse įrengiami vairavimo bei stabdžių sistemos pagrindiniai elementai, ratai, priekinio stiklo valytuvai ir jų apliejkliai, durų užraktai ir vyriai, degalų bakai, sergėjimo sistemos, spidometrai, priekabos ir vilkiko elektrinės jungtys turi būti sertifikuoti ir atitikti transporto priemonės masę, geometrinius parametrus bei eksploatacines savybes.

41. Apie transporto priemonių perdirbimo sudėtingumą sprendžiama vadovaujantis 3 lentelėje pateiktais pavyzdžiais.

42. Techninių apžiūrų centrai valstybinių techninių apžiūrų metu privalo kontroliuoti perdirbtas transporto priemones ir neišduoti techninę apžiūrą patvirtinančių dokumentų, jeigu transporto priemonė perdirbta nesilaikant šių reikalavimų.

VI. REIKALAVIMAI UŽSIENYJE PERDIRBTOMS TRANSPORTO PRIEMONĖMS

43. Užsienyje perdirbtoms ir įvežtoms į šalį transporto priemonėms turi būti atliekama techninė ekspertizė. Tuo atveju, kai pateikiama transporto priemonės perdirbimo dokumentacija ir (arba) užsienyje atliktos techninės ekspertizės išvados, ekspertizių įmonėje atliekama tikrai dalinė techninė ekspertizė. Jos metu nustatoma, ar šis perdirbimas atitinka šioje tvarkoje nustatytus techninius reikalavimus.

VII. KĖBULŲ KEITIMO TVARKA

44. Tvarka galioja M1 ir N1 kategorijų transporto priemonėms.

45. Kėbulas gali būti keičiamas šiais atvejais:

45.1. kai techninės apžiūros metu nustatyta, kad dėl kėbulo techninių trūkumų automobilį eksploatuoti draudžiama ir šio kėbulo atstatymas ekonomiškai netikslingas;

45.2. kai apgadinto kėbulo atstatymas ekonomiškai netikslingas.

46. Jei apgadinto automobilio atstatymas ekonomiškai netikslingas, kėbulą keisti draudžiama.

47. Kėbulą galima keisti tik Lietuvoje registruotai transporto priemonei.

48. Kėbulas gali būti keičiamas tik į identišką arba techniškai artimos modifikacijos kėbulą. Identiškais laikomi kėbulai, kai automobilių tipo pripažinimo numeriai bei techniniai duomenys nurodyti identifikavimo lentelėje yra vienodi. Techniškai artimos modifikacijos kėbulai – tai kėbulai su vienodu tipo pripažinimo numeriu, bet su skirtingais techniniais duomenimis.

49. Kai kėbulas keičiamas į techniškai artimos modifikacijos kėbulą, būtina pateikti gamyklos-gamintojos arba jos įgalioto atstovo Lietuvoje išduotą dokumentą, suteikiantį teisę keisti kėbulą.

50. Artimos modifikacijos kėbulų keitimo ekspertizė atliekama pirmos kategorijos ekspertizių įmonėje, identiškų kėbulų – bet kurioje ekspertizių įmonėje.

51. Prieš keičiant kėbulą turi būti gauti techniniai reikalavimai atitinkamoje ekspertizių įmonėje (pagal keičiamų kėbulų modifikacijas). Jai pateikiama:

51.1. transporto priemonė;

51.2. transporto priemonės registravimo liudijimas;

51.3. techninės apžiūros rezultatų kortelės dublikatas arba pažyma dėl automobilio apgadavimo;

51.4. kelių transporto priemonių turto vertintojo išvada;

51.5. gamyklos-gamintojos įgalioto atstovo Lietuvoje išduotas dokumentas, suteikiantis teisę keisti kėbulą (jei kėbulas bus keičiamas į techniškai artimos modifikacijos kėbulą).

52. Kėbulą keisti gali tik specializuota arba turinti gamyklos-gamintojos įgaliojimus įmonė.

53. Pakeitus kėbulą techninė ekspertizė atliekama toje pačioje ekspertizių įmonėje, kuri išdavė techninius reikalavimus. Jai papildomai pateikiama:

53.1. transporto priemonė;

53.2. kėbulo įsigijimo dokumentai;

53.3. sąskaita-faktūra apie atliktą kėbulo keitimą iš specializuotos arba turinčios gamyklos-gamintojos įgaliojimus įmonės.

Papildyta skyriumi:

Nr. [182](#), 2000-06-30, Žin., 2000, Nr. 55-1626 (2000-07-07), i. k. 1002210ISAK00000182

Priedo pakeitimai:

Nr. [98](#), 1999-03-19, Žin., 1999, Nr. 28-814 (1999-03-26), i. k. 0992210ISAK00000098

1 lentelė. „Pagrindinių techninių reikalavimų kelių transporto priemonėms“ taikymo automobiliams ir jų priekaboms priklausomai nuo klasės suvestinė

Eil. Nr.	Transporto priemonių sistemos ir jų sudėtinės dalys	Nuorodos į techninių reikalavimų dalis, skyrius ir punktus	Transporto priemonių klasės									
			M ₁	M ₂	M ₃	N ₁	N ₂	N ₃	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄
1.	Apšvietimas ir šviesos signalizacija	I dalies I skyrius	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2.	Vairavimo sistema	I dalies II skyrius	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3.	Stabdžių sistemos	I dalies III skyrius	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4.	Garsinė signalizacija	I dalies IV skyrius	+	+	+	+	+	+				
5.	Padangų naudojimas	I dalies V skyrius	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6.	Valdymo organai	I dalies VI skyrius	+	+	+	+	+	+				
7.	Matomumas iš vairuotojo vietos	I dalies VII skyrius	+	+	+	+	+	+				
8.	Galinio vaizdo veidrodžiai	I dalies IX skyrius	+	+	+	+	+	+				
9.	Priekinio stiklo valytuvai, apšildytuvai	I dalies VIII skyriaus 1.1, 1.2, 2, 3 p.	+	+	+	+	+	+				
10.	Stiklų šildymas ir apipūtimas	I dalies VIII skyriaus 1.3, 1.4 p.	+	+	+	+	+	+				
11.	Galinis ženklavimas	I dalies X skyrius						+				+
12.	Greičio ribotuvo įrengimas	I dalies XI skyrius			+		+	+				
13.	Stiklai	I dalies XII skyrius	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
14.	Išorinė kėbulo sauga	I dalies XIII skyriaus 1, 2 p.	+									
15.	Išorinė vairuotojo	I dalies XIII				+	+	+				

[illegible]

31.	Sergėjimo sistemos	skyrius I dalies XXVIII	+	+	+	+	+	+				
32.	Specialūs reikalavimai autobusams	skyrius I dalies XXIX		+	+							
33.	Spidometras	skyrius I dalies XXXII	+	+	+	+	+	+				
34.	Atbulinė eiga	skyrius I dalies XXXI	+	+	+	+	+	+				
35.	Kėbulo dalys, dengiančios ratus	skyrius I dalies XXXIII	+									
36.	Purvasaugiai	skyriaus 1 p. I dalies XXXIII						+	+		+	+
37.	Salono šildymo įrengimai	skyriaus 2 p. I dalies XXXIV	+									
38.	Suskystintų dujų naudojimas maitinimo sistemoje	skyrius I dalies XXXV	+	+	+	+	+	+				
39.	Vilkimo kilpos	skyrius I dalies XXXVI	+	+	+	+	+					
40.	Valstybinio numerio ženklo tvirtinimo vieta	skyrius I dalies XXXVIII	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
41.	Priekabos ir vilkiko elektrinės jungtys	skyrius I dalies XXXVII	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
42.	Kelių transporto priemonės identifikavimo lentelė	skyrius I dalies XXXIX	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

PASTABOS:

1. Techniniai reikalavimai atskiroms transporto priemonių klasėms parengti pagal Europos Sąjungos direktyvų ir Jungtinių Tautų Europos Ekonominės komisijos vidaus transporto komiteto taisyklių reikalavimus.

2. Automobilių ir priekabų klasifikavimas pateiktas „Pagrindiniuose techniniuose reikalavimuose kelių transporto priemonėms“.

2 lentelė. „Pagrindinių techninių reikalavimų kelių transporto priemonėms“ taikymo mopedams, motociklams ir jiems prilyginamoms transporto priemonėms suvestinė

Eil. Nr.	Transporto priemonių sistemos ir sudėtinės dalys	Nuorodos į techninių reikalavimų dalis ir skyrius	Transporto priemonių klasės				
			L ₁	L ₂	L ₃	L ₄	L ₅
1.	Apšvietimo ir šviesos signalizacijos prietaisų įrengimas	II dalies I skyrius	+	+	+	+	+
2.	Stabdžių sistema	II dalies II skyrius	+	+	+	+	+
3.	Garsinė signalizacija	II dalies III skyrius	+	+	+	+	+
4.	Ratai, padangos	II dalies IV skyrius	+	+	+	+	+
5.	Valdymo organai	II dalies V skyrius	+		+	+	
6.	Galinio vaizdo veidrodžiai	II dalies VI skyrius	+	+	+	+	+
7.	Turėklas keleiviui	II dalies VII skyrius	+	+	+	+	+
8.	Skleidžiamas triukšmas	II dalies VIII skyrius	+	+	+	+	+
9.	Masė ir matmenys	II dalies IX skyrius	+	+	+	+	+
10.	Sergėjimo sistemos	II dalies X skyrius	+	+	+	+	+
11.	Valstybinio numerio ženklo tvirtinimo vieta	II dalies XII skyrius	+	+	+	+	+
12.	Atramos parkavimui	II dalies XI skyrius	+		+		
13.	Identifikavimo lentelė	II dalies XIII skyrius	+	+	+	+	+

PASTABOS:

1. Techniniai reikalavimai atskiroms transporto priemonių klasėms parengti pagal Europos Sąjungos direktyvų ir Jungtinių Tautų Europos Ekonominės komisijos vidaus transporto komiteto taisyklių reikalavimus.

2. Mopedų, motociklų ir jiems prilyginamų transporto priemonių klasifikavimas pateiktas „Pagrindiniuose techniniuose reikalavimuose kelių transporto priemonėms“.

3 lentelė. Kelių transporto priemonių perdirbimo tipinių pavyzdžių katalogas

Eil. Nr.	Perdirbimo objektas	Perdirbimo grupės			Pastabos
		Perdirbimas	Perdirbimas	Perdirbimas	
		A	B	C	

1. Kelių transporto priemonės tipas

1.1.	Transporto priemonės tipo ar paskirties keitimas			X	
1.2.	Transporto priemonės konstrukcijoje numatytų sėdimų vietų mažinimas/didinimas	X		X	Mažinant – B grupė Didinant – C grupė

2. Masė, gabaritai

2.1.	Bazės, vėžės, ašių skaičiaus, bendrosios masės, ašių apkrovos, gabaritinių matmenų (neskaitant matmenų pasikeitimo dėl veidrodžių, antenų ir panašių įtaisų įrengimo) keitimas			X	
------	--	--	--	---	--

3. Apšvietimo ir šviesos signalizacijos prietaisų įrengimas ir keitimas

3.1.	Apšvietimo ir šviesos signalizacijos prietaisų, nenumatytų atitinkamuose norminiuose dokumentuose, įrengimas				Draudžiama, išskyrus apšvietimo prietaisus, naudojamus darbinei erdvei apšviesti, esant transporto priemonei ne kelyje
3.2.	Būtinų apšvietimo ir šviesos signalizacijos				Draudžiama

	prietaisų keitimas analogiškais, tačiau besiskiriančiais šviesos išsklaidymu arba nenumatytų lempučių naudojimas		
3.3.	Būtinų ir leidžiamų apšvietimo ir šviesos signalizacijos prietaisų įrengimas ar keitimas: – identiškas tvirtinimas be konstrukcinių pakeitimų; – įrengimas, kurį keičiant būtina keisti transporto priemonės konstrukciją	X	X
3.4.	Žibintų valytuvų įrengimas	X	
3.5.	Apsauginių tinklelių įrengimas	X	

4. Vairavimo sistema

4.1	Gamintojo nenumatyto vairaračio naudojimas: – sertifikuoto šiai transporto priemonei; – nesertifikuoto šiai transporto priemonei	X	X
4.2.	Valdymo sistemos perkėlimas iš dešinės į kairę pusę		X
4.3.	Vairavimo sistemos konstrukcijos keitimas		X
4.4.	Pasukamosios rankenėlės ant vairaračio įrengimas:		

– jei numatyta konstrukcijoje;	X	
– perdirbant transporto priemonę rankiniam valdymui		X

5. Stabdžių sistema

5.1.	Stabdžių sistemos konstrukcijos keitimas		X
5.2.	Stabdžių sistemos vamzdelių keitimas	X	
5.3.	Stabdžių sistemos elementų (trinkelų, diskų, būgnų, cilindų) keitimas identiškais	X	
5.4.	Antrojo kontūro įrengimas darbinėje stabdžių sistemoje		X
5.5.	Inercinio valdymo stabdžių sistemos įrengimas priekabose		X
5.6.	Stabdžio – lėtintuvo (pagalbinio stabdžio) įrengimas		X
5.7.	Automatinės stabdžių antiblokavimo sistemos įrengimas (ABS)		X

6. Garso signalas

6.1.	Papildomo garso signalo įrengimas	X
------	-----------------------------------	---

7. Ratai, padangos

7.1.	Transporto priemonės gamintojo numatytų padangų	X
------	---	---

	naudojimas su nenumatytais ratlankiais				
7.2.	Nestandartinių ratų naudojimas, dėl ko reikia keisti transporto priemonės konstrukciją			X	
7.3.	Tarpinio įtaiso tarp rato ir stebulės įrengimas				Draudžiamas
7.4.	Padidintos vertikalios apkrovos arba didesnio leidžiamo greičio padangų, nei numatyta transporto priemonės gamintojo, naudojimas	X			
7.5.	Sumažintos vertikalios apkrovos arba mažesnio leidžiamo greičio padangų, nei numatyta transporto priemonės gamintojo, naudojimas		X	X	C grupė – keičiant gabaritinį aukštį
7.6.	Kitų matmenų padangų naudojimas: – be konstrukcinių pakeitimų; – su konstrukciniais pakeitimais		X		X

8. Galinio vaizdo veidrodžiai

8.1.	Galinio vaizdo veidrodžių įrengimas	X			Draudžiamas papildomų veidrodžių montavimas ar klijavimas ant esamų veidrodžių paviršiaus
------	--	---	--	--	--

9. Rėmas, kėbulas

9.1.	Rėmo, kėbulo konstrukcijos keitimas				X
9.2.	Agregatų ir pakabos tvirtinimo vietų pakeitimai				X
9.3.	Saugos lankų įrengimas lengvuosiuose automobiliuose: – sertifikuotų; – nesertifikuotų	X		X	
9.4.	Miegamųjų vietų įrengimas sunkvežimio kabinoje			X	
9.5.	Aerodinaminių elementų įrengimas			X	
9.6.	Bagažinės ant stogo įrengimas	X			
9.7.	Saugos diržų įrengimas: – esamose tvirtinimo vietose; – įrengiant tvirtinimo vietas	X			X
9.8.	Galinės, šoninės arba priekinės apsaugos įrengimas	X		X	A grupė – įrengiant sertifikuotas šiai transporto priemonei apsaugas
9.9.	Stoglangio įrengimas	X			
9.10.	Sukabintuvo įrengimas lengvuosiuose automobiliuose: – esamose tvirtinimo vietose;	X			

	– įrengiant tvirtinimo vietas	X	
9.11.	Sukabintuvo įrengimas krovininiuose automobiliuose ir autobusuose: – esamose tvirtinimo vietose; X – įrengiant tvirtinimo vietas; X – perdirbant rėmą; X – balninio sukabinimo įtaiso įrengimas X		
9.12.	Sukabintuvo priekabose įrengimas	X	
9.13.	Grąžulo įrengimas priekabose: – sertifikuoto; X – nesertifikuoto.		X
9.14.	Pakrovimo tiltelio įrengimas	X	
9.15.	Kėlimo mechanizmų įrengimas		X
9.16.	Gervės įrengimas	X	

10. Ašys

10.1.	Ašių konstrukcijos keitimas		X
10.2.	Ašių keitimas analogiškomis, tačiau besiskiriančiomis techninėmis charakteristikomis ar tvirtinimu		X

11. Pakabos elementai

11.1.	Pakabos elementų keitimas analogiškos	X	
-------	---------------------------------------	---	--

	konstrukcijos, bet kitų charakteristikų elementais		
11.2.	Pakabos elementų keitimas analogiškos konstrukcijos, bet kitų charakteristikų elementais, keičiant tvirtinimo vietas	X	
11.3.	Krovininių automobilių ir priekabų elastingų elementų tipo keitimas		X

12. Variklis

12.1.	Variklis keičiamas kitu to paties modelio ir modifikacijos varikliu	X	
12.2.	Variklis keičiamas kitu to paties modelio bet kitos modifikacijos varikliu be konstrukcinių automobilio pakeitimų	X	
12.3.	Variklis keičiamas kitu to paties modelio bet kitos modifikacijos varikliu su konstrukciniais automobilio pakeitimais		X
12.4.	Variklio keitimas kitos markės varikliu		X
12.5.	Variklio keitimas kito tipo varikliu		X
12.6.	Variklis keičiamas kitu, kuriam įrengti		Keisti draudžiama

	reikia keisti automobilio laikančiąsias konstrukcijas			
12.7.	Variklis keičiamas kitu, kurį įrengus apkrovos ašims galėtų padidėti daugiau nei leistina			Keisti draudžiama
12.8.	Variklis keičiamas kitu, kurio darbinis tūris didesnis kaip 20%, o galingumas – kaip 30%			Keisti draudžiama
12.9.	Variklio galingumo didinimas kompleksiskai perdirbant variklio sistemas (tarp jų maitinimo ir išmetimo sistemas)		X	
12.10.	Variklio sistemų keitimas			
12.10.1.	Maitinimo sistemos:			
	– kuro bakų įrengimas;		X	
	– kuro vamzdelių keitimas;	X		
	– kuro pašildymo prietaisų įrengimas;		X	
	– suskystintų dujų įrangos įrengimas			X
12.10.2.	Išmetimo sistemos keitimas:			
	– naudojant sertifikuotus gaminius;	X		
	– naudojant nesertifikuotus gaminius;		X	
	– įrengiant nereguliuojamus neutralizatorius;	X		
	– įrengiant reguliuojamus neutralizatorius		X	

13. Transmisija (sankaba, pavarų, paskirstymo dėžės, pavaros, velenai, pusašiai)

13.1.	Transmisijos dalių, besiskiriančių nuo gamintojo numatytų techninių parametrų, panaudojimas	X	
13.2.	Transmisijos dalių įrengimas naudojant papildomas jungiamąsias dalis		X

14. Automatinių valdymo ir kontrolės prietaisų įrengimas

14.1.	Tachografų įrengimas	X
14.2.	Greičio ribojimo prietaisų įrengimas	X
14.3.	Greičio palaikymo įtaisų įrengimas	X

15. Apsauginė signalizacija

15.1.	Apsauginės signalizacijos įrengimas	X	A – įrengiant garsinę signalizaciją
-------	-------------------------------------	---	-------------------------------------

16. Sergimieji įtaisai

16.1.	Sergimųjų įtaisų įrengimas	X
-------	----------------------------	---

PATVIRTINTA
susisiekimo ministro 1999 m. kovo 19 d.
įsakymu Nr. 98
2 priedas

GAMINAMŲ IR PERDIRBAMŲ KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ TECHNINĖS EKSPERTIZĖS TAISYKLĖS**I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Gaminamų ir perdirbamų kelių transporto priemonių techninės ekspertizės taisyklės (toliau – taisyklės) nustato gaminamų ir perdirbamų kelių transporto priemonių (toliau – transporto priemonės) techninės ekspertizės atlikimo tvarką ir ekspertizės dokumentų įforminimą.

2. Gaminamų ir perdirbamų transporto priemonių techninės ekspertizės atlieka pirmos arba antros kategorijos ekspertizių įmonės, atitinkančios „Reikalavimus ekspertizių įmonėms“ (6 priedas).

3. Transporto priemonių techninės ekspertizės ekspertizių įmonėse atlieka atitinkamą kvalifikaciją turintys kelių transporto priemonių ekspertai (toliau – ekspertai).

4. Ekspertų profesinės kvalifikacijos suteikimo ir veiklos reikalavimus reglamentuoja susisiekimo ministro įsakymu patvirtinti „Reikalavimai kelių transporto priemonių ekspertams“.

5. Valstybinė kelių transporto inspekcija (toliau – Inspekcija) kontroliuoja techninių ekspertizių atlikimo organizavimą. Inspekcija kaupia informaciją apie ekspertizių įmones ir įmones, gaminančias ar perdirbančias transporto priemones.

6. Ekspertizių įmonių veiklą bei su šia veikla susijusius klausimus nagrinėja prie Inspekcijos sudaryta Ekspertų komisija. Ji tvirtinama Inspekcijos viršininko įsakymu.

7. Ekspertizių įmonė gali pradėti veiklą tik gavusi Inspekcijos leidimą. Leidimas (nurodant ekspertizių įmonės kategoriją) išduodamas esant teigiamai Ekspertų komisijos išvadai apie ekspertizių įmonės pasirengimą vykdyti technines ekspertizes.

8. Paslaugų kainas už technines ekspertizes nustato ekspertizių įmonės.

II. SĄVOKOS

9. Ekspertas – asmuo, atitinkantis nustatytus reikalavimus ir dirbantis ekspertizių įmonėje.

10. Antros kategorijos ekspertizių įmonė – įmonė, įregistruota įstatymų nustatyta tvarka ir turinti teisę atlikti transporto priemonės vienetinio perdirbimo ir vienetinės gamybos priekabos, kurios leistina bendroji masė ne didesnė kaip 750 kg, technines ekspertizes.

11. Pirmos kategorijos ekspertizių įmonė – įmonė, įregistruota įstatymų nustatyta tvarka ir turinti teisę atlikti transporto priemonių technines ekspertizes.

12. Techninė ekspertizė – gaminamos ar perdirbamos transporto priemonės techninės dokumentacijos bei nustatytų reikalavimų pagamintai ar perdirbtai transporto priemonei atitikimo įvertinimas. Techninė ekspertizė įforminama ekspertizės aktu.

13. Užsakovas – juridinis ar fizinis asmuo, sudaręs sutartį su ekspertizių įmone techninei ekspertizei atlikti.

III. TECHNINIŲ EKSPERTIZIŲ ORGANIZAVIMAS

14. Techninės dokumentacijos ir transporto priemonės techninę ekspertizę atlieka:

14.1. antros kategorijos ekspertizių įmonė – gaminant vienetinę priekabą, kurios leistina bendroji masė ne didesnė kaip 750 kg, arba atliekant vienetinį transporto priemonės perdirbimą;

14.2. pirmos kategorijos ekspertizių įmonė – gaminant vienetinę transporto priemonę ir smulkiaserijinės gamybos bandomąjį pavyzdį, perdirbant vienetinę transporto priemonę ir nevienetinio perdirbimo bandomąjį pavyzdį.

15. Ekspertizių įmonių veiklą, kurios nesilaiko „Kelių transporto priemonių gamybos ir perdirbimo tvarkos“, „Gaminamų ir perdirbamų kelių transporto priemonių techninės ekspertizės taisyklių“ ir „Reikalavimų kelių transporto priemonių ekspertams“, Inspekcija gali sustabdyti.

16. Ekspertizių įmonė atlieka transporto priemonės, ant kurios sumontuota didesnė kaip 1 tonos keliamosios galios krovinių kėlimo įranga, keltuvai ir bokšteliai žmonėms kelti, stacionarios, nuimamos, konteinerinės cisternos, talpyklų suskystintoms bei suslėgtoms dujoms, skysčiams ir birioms pavojingoms medžiagoms gabenti baterijos, kurių tūris didesnis kaip 1,0 m³, ekspertizę tik gavusi teigiamą Technikos priežiūros tarnybos ekspertizės išvadą.

IV. TECHNINĖ DOKUMENTACIJA IR TRANSPORTO PRIEMONĖS TECHNINĖ EKSPERTIZĖ

17. Techninė ekspertizė transporto priemonei atliekama tik ekspertizių įmonei gavus užsakovo prašymą ir šalims sudarius sutartį.

18. Sutartyje nustatomas techninės ekspertizės tikslas (objektas), atlikimo etapai ir terminai, užsakymo priėmimo data, užsakovo ir ekspertizių įmonės rekvizitai.

19. Užsakovas pateikia techninę dokumentaciją, kuri nurodyta „Kelių transporto priemonių gamybos ir perdirbimo tvarkoje“.

20. Transporto priemonė techninei ekspertizei pateikiama pagal sutartyje numatytas sąlygas.

21. Techninė ekspertizė atliekama ekspertizių įmonės vardu.

22. Techninės dokumentacijos ir transporto priemonės ekspertizės metu nustatoma:

22.1. ar techninė dokumentacija užtikrina gaminamai arba perdirbamai transporto priemonei nustatytus techninius reikalavimus;

22.2. ar pagaminta arba perdirbta transporto priemonė atitinka projektinę techninę dokumentaciją;

22.3. pagaminimo ir perdirbimo darbų kokybę;

22.4. ar pagaminta arba perdirbta transporto priemonė atitinka nustatytus techninius reikalavimus.

23. Ekspertizių įmonė, atlikdama ekspertizę, gali pasitelkti kitų institucijų ar įmonių specialistus.

24. Pagaminta ar perdirbta transporto priemonė fotografuojama (eksperto nuožiūra).

25. Pagamintoms, o kai kuriais atvejais ir perdirbtoms transporto priemonėms atliekami dinaminių savybių tyrimai.

V. EKSPERTIZĖS DOKUMENTŲ ĮFORMINIMAS

26. Ekspertizės dokumentai įforminami raštu.

27. Ekspertizės dokumentai yra:

27.1. sutartis;

27.2. ekspertizės aktas;

27.3. ekspertizės pažyma;

27.4. transporto priemonės bandymų protokolai (jei tokie bandymai atliekami).

Prie transporto priemonės ekspertizės dokumentų pridedamos nuotraukos (jei buvo fotografuota).

28. Ekspertizės akte turi būti nurodyta:

28.1. ekspertizių įmonė ir jos rekvizitai;

28.2. užsakovas ir jo rekvizitai;

28.3. ekspertizės objektas;

28.4. ekspertizės objekto aprašymas;

28.5. ekspertizės objekto nustatytų reikalavimų atitikimo įvertinimas;

28.6. ekspertizės išvados;

28.7. eksperto (-ų) vardas (-ai), pavardė (-ės), parašas (-ai).

29. Ekspertizės pažymoje turi būti nurodyta:

29.1. ekspertizių įmonė ir jos rekvizitai;

29.2. ekspertizės objektas;

29.3. ekspertizės išvados;

29.4. įmonės vadovo vardas, pavardė, parašas, antspaudas.

30. Transporto priemonės bandymų protokole nurodomi jos identifikavimo duomenys, aprašoma bandymų metodika bei pateikiami bandymų rezultatai.

31. Ekspertizės užsakovui išduodama ekspertizės pažyma.

32. Ekspertizės užsakovas arba jo įgaliotas asmuo turi teisę dalyvauti atliekant techninę ekspertizę ir gauti su ja susijusią informaciją.

33. Ekspertizių dokumentai registruojami ir saugomi pagal norminiuose dokumentuose nustatytą tvarką.

Priedo pakeitimai:

Nr. [98](#), 1999-03-19, *Žin.*, 1999, Nr. 28-814 (1999-03-26), i. k. 0992210ISAK00000098

Patvirtinta
Susisiekimo ministerijos
1998 09 11 įsakymu Nr. 348

3 PRIEDAS

REIKALAVIMAI KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ EKSPERTAMS

1. Reikalavimai kelių transporto priemonių ekspertams (toliau – reikalavimai) nustato sąlygas, kurias turi atitikti kelių transporto priemonių ekspertai (toliau – ekspertai), kad būtų garantuotas kvalifikuotas techninių ekspertizių atlikimas pagamintoms ir perdirbtoms kelių transporto priemonėms (toliau – transporto priemonėms).

2. Asmuo, norintis įsigyti eksperto kvalifikaciją, privalo:

2.1. turėti ne mažesnę kaip inžinieriaus kvalifikaciją (į kurią įeitų viena iš šių mechanikos inžinerijos programų: transporto inžinerija, transporto priemonių inžinerija, mechanikos inžinerija, žemės ūkio technika) ir ne trumpesnę kaip trejų metų darbo stažą inžinerinėse pareigose, susijusiose su automobilių techniniu aptarnavimu, remontu, techninės būklės kontrole, projektavimu, techninių reikalavimų rengimu ar moksliniu darbu;

Punkto pakeitimai:

Nr. 98, 1999-03-19, Žin., 1999, Nr. 28-814 (1999-03-26), i. k. 0992210ISAK00000098

2.2. turėti teisę vairuoti A, B, C kategorijų transporto priemones;

2.3. išklaustyti ekspertų mokymo kursą ekspertų mokymo įstaigose ir išlaikyti baigiamuosius egzaminus arba baigiamuosius egzaminus laikyti eksternu.

3. Asmuo, norintis įsigyti eksperto kvalifikaciją, mokymo įstaigai arba egzaminų komisijai pateikia šiuos dokumentus:

3.1. prašymą mokytis ekspertų mokymo kursuose arba egzaminą laikyti eksternu;

3.2. aukštojo mokslo baigimo diplomo nuorašą;

3.3. socialinio draudimo pažymėjimo nuorašą (prireikus – darbo knygelės nuorašą);

3.4. vairuotojo pažymėjimo nuorašą;

3.5. dvi fotonuotraukas (2,5 x 3,5 cm).

4. Egzaminų komisija sudaroma susisiekimo ministro įsakymu.

5. Išlaikiusiam baigiamuosius egzaminus mokymo įstaiga išduoda kursų baigimo pažymėjimą, kurio pagrindu Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos (toliau – Inspekcija) išduoda eksperto pažymėjimą, suteikiantį teisę atlikti transporto priemonių technines ekspertizes. Eksperto pažymėjimo galiojimo laikas – treji metai.

Punkto pakeitimai:

Nr. 98, 1999-03-19, Žin., 1999, Nr. 28-814 (1999-03-26), i. k. 0992210ISAK00000098

6. Ekspertų mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas

6.1. Ekspertai mokomi pagal susisiekimo ministro įsakymu patvirtintą „Kelių transporto priemonių ekspertų mokymo programą“. Jie savo kvalifikaciją įgyja ir tobulina mokymo įstaigose, turinčiose Susisiekimo ministerijos leidimą užsiimti šia veikla. Leidimas mokyti išduodamas mokymo įstaigai, turinčiai reikiamos kvalifikacijos specialistus bei tam būtiną materialinę – techninę bazę.

6.2. Pretendentų į ekspertus, baigusius mokymo kursus pagal minėtą programą, žinių ir gebėjimų lygis turi atitikti susisiekimo ministro įsakymu patvirtintus „Kvalifikacinius reikalavimus kelių transporto priemonių ekspertams“.

6.3. Ekspertai kas treji metai ekspertų rengimo mokymo įstaigose privalo išklaustyti kvalifikacijos tobulinimo kursą ir laikyti egzaminus.

7. Inspekcijos viršininkas, remdamasis Ekspertų komisijos išvadomis, priima sprendimą dėl eksperto pažymėjimo galiojimo sustabdymo arba panaikinimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [98](#), 1999-03-19, Žin., 1999, Nr. 28-814 (1999-03-26), i. k. 0992210ISAK00000098

8. Eksperto pažymėjimo galiojimas sustabdomas, kai:

8.1. pamestas eksperto pažymėjimas ir neišduotas naujas;

8.2. ekspertas nekvalifikuotai atlieka savo darbą, kol nebus patikrintos jo profesinės žinios;

8.3. ekspertas nesilaiko nepriklausomumo kriterijų;

Papildyta punktu:

Nr. [182](#), 2000-06-30, Žin., 2000, Nr. 55-1626 (2000-07-07), i. k. 1002210ISAK00000182

8.4. ekspertas nekvalifikuotai arba neobjektyviai atlieka ekspertizes.

Papildyta punktu:

Nr. [182](#), 2000-06-30, Žin., 2000, Nr. 55-1626 (2000-07-07), i. k. 1002210ISAK00000182

9. Eksperto pažymėjimo galiojimas panaikinamas, kai ekspertas:

9.1. piktnaudžiauja tarnybine padėtimi, neobjektyviai ir/arba nekvalifikuotai atlieka savo darbą;

9.2. netobulina kvalifikacijos ir nesugeba jos patvirtinti egzaminų metu.

10. Asmuo, kuriam buvo panaikintas eksperto pažymėjimo galiojimas, pakartotinai jį gali gauti bendra tvarka.

11. Ekspertų teisės ir pareigos numatytos ekspertizių įmonių, kuriose dirba ekspertai, įstatuose, pareiginiuose nuostatuose ir darbo sutartyse.

Patvirtinta
Susisiekimo ministerijos
1998 09 11 įsakymu Nr. 348

4 PRIEDAS

KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ EKSPERTŲ MOKYMO PROGRAMA IR KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

MOKYMO PLANAS

Eil. Nr.	Dėstomo dalyko pavadinimas	Skiriama valandų	
		iš viso	iš jų – prakt. užs.
1.	Teorinis mokymas	176	24
1.1.	Teisiniai pagrindai	8	
1.2.	Taikomosios mechanikos pagrindai	20	-
1.3.	Kelių transporto priemonių dinamika	20	-
1.4.	Kelių transporto priemonių bandymo metodai	16	-
1.5.	Kelių transporto priemonių gamybos ir remonto technologijos	32	16
1.6.	Kelių transporto priemonių konstrukcija ir techninė būklė	24	8
1.7.	Techniniai reikalavimai kelių transporto priemonėms	40	-
1.8.	Kelių transporto priemonių techninė ekspertizė	16	-
2.	Praktinis mokymas	24	24
Iš viso:		200	48

ATSKIRŲ DĖSTYMO DALYKŲ PROGRAMOS

1. TEORINIS MOKYMAS

1.1. Teisiniai pagrindai

Dėstomam dalykui skiriama 8 valandos.

Šis dėstomas dalykas suteikia žinių apie transporto norminę bazę, kelių transporto priemonių eksperto veiklos nuostatus.

Mokymo metu taip pat dėstoma apie transporto priemonių įvežimą, tikrinimą muitinėje, registravimą, išregistravimą, draudimą ir jų vertės nustatymą.

Eil. Nr.	Temų pavadinimas	Valandų skaičius
1.1.1.	Lietuvos Respublikos pagrindinių teisinių ir norminių dokumentų, reglamentuojančių transporto veiklą, analizė	2
1.1.2.	Transporto priemonių įvežimas, tikrinimas muitinėje, registravimas ir išregistravimas	2
1.1.3.	Transporto priemonių draudimas ir vertės nustatymo pagrindai	2
1.1.4.	Kelių transporto priemonių eksperto vaidmuo, vieta ir teisinis statusas	2

1.2. Taikomosios mechanikos pagrindai

Dėstomam dalykui skiriama 20 valandų.

Šis dėstomas dalykas suteikia žinių apie bendruosius metrologijos principus, medžiagotyros pagrindus, detalių jungimus, mazgus ir mechanizmus, atsparumo apskaičiavimą ir patikimumo įvertinimo metodologiją.

Eil. Nr.	Temų pavadinimas	Valandų skaičius
1.2.1.	Metrologijos pagrindai	2
1.2.2.	Medžiagotyros pagrindai	4
1.2.3.	Detalių sujungimai, mazgai ir mechanizmai	4
1.2.4.	Atsparumo apskaičiavimo pagrindai	6
1.2.5.	Patikimumo pagrindai	4

1.3. Kelių transporto priemonių dinamika

Dėstomam dalykui skiriama 20 valandų.

Šis dėstomas dalykas suteikia žinių apie transporto priemonių eksploatacines savybes bei jų dinamikos analizinio tyrimo metodologiją.

Eil. Nr.	Temų pavadinimas	Valandų skaičius
1.3.1.	Transporto priemonių traukos-dinaminės savybės	4
1.3.2.	Transporto priemonių stabdymo savybės	4
1.3.3.	Transporto priemonių šoninės dinamikos savybės	6
1.3.4.	Transporto priemonių vertikaliosios dinamikos savybės	2
1.3.5.	Atskiri transporto priemonių dinamikos klausimai	4

1.4. Kelių transporto priemonių bandymo metodai

Dėstomam dalykui skiriama 16 valandų.

Šis dėstomas dalykas supažindins su transporto priemonių bei jų elementų bandymų metodais ir technologijomis.

Eil. Nr.	Temų pavadinimas	Valandų skaičius
1.4.1.	Transporto priemonių važiavimo savybių bandymo metodai	4
1.4.2.	Transporto priemonių pasyviosios saugos bandymo metodai	4
1.4.3.	Transporto priemonių variklių išmetamųjų dujų emisijos bei skleidžiamo triukšmo nustatymo metodai	4
1.4.4.	Transporto priemonių įtaisų bandymų technologija	4

1.5. Kelių transporto priemonių gamybos ir remonto technologijos

Dėstomam dalykui skiriama 32 valandos.

Šis dėstomas dalykas suteikia žinių apie transporto priemonių gamybos ir remonto technologijas.

Eil. Nr.	Temų pavadinimas	Valandų skaičius
1.5.1.	Šiuolaikinės transporto priemonių gamybos technologijos	4
1.5.2.	Atskirų transporto priemonių dalių gamybos technologijos ypatumai	4
1.5.3.	Transporto priemonių ir jų dalių remonto pagrindai	4
1.5.4.	Transporto priemonių utilizavimas	4
1.5.5.	Praktinis užsiėmimas – pažintinė praktika transporto priemonių gamybos, remonto ir techninės priežiūros įmonėse	16

1.6. Kelių transporto priemonių konstrukcija ir techninė būklė

Dėstomam dalykui skiriama 24 valandos.

Šis dėstomas dalykas suteikia žinių apie transporto priemonių sistemų bei mazgų konstrukcinius ypatumus, projektavimo ir apskaičiavimo principus, techninės būklės kontrolę.

Eil. Nr.	Temų pavadinimas	Valandų skaičius
1.6.1.	Transporto priemonių laikančiųjų konstrukcijų projektavimo, apskaičiavimo ir techninės būklės kontrolės pagrindai	4
1.6.2.	Stabdžių ir vairavimo sistemų projektavimo, apskaičiavimo ir techninės būklės kontrolės pagrindai	4
1.6.3.	Pakabos ir transmisijos projektavimo, apskaičiavimo ir techninės būklės kontrolės pagrindai	4
1.6.4.	Elektrinių ir elektroninių įrengimų diagnostikos pagrindai	2
1.6.5.	Papildomos įrangos techninės būklės kontrolės pagrindai	2
1.6.6.	Praktinis užsiėmimas – darbas su diagnostine įranga	8

1.7. Techniniai reikalavimai kelių transporto priemonėms

Dėstomam dalykui skiriama 40 valandų.

Šis dėstomas dalykas leis išmokyti techninius reikalavimus transporto priemonių sudėtinių dalių konstrukcijai.

Eil. Nr.	Temų pavadinimas	Valandų skaičius
1.7.1.	Techniniai reikalavimai transporto priemonių apšvietimo ir šviesos signalizacijos prietaisams	4
1.7.2.	Techniniai reikalavimai transporto priemonių stabdžių sistemoms	4
1.7.3.	Techniniai reikalavimai transporto priemonių vairavimo sistemoms	2
1.7.4.	Techniniai reikalavimai matomumui iš vairuotojo vietos	2
1.7.5.	Techniniai reikalavimai ratams ir padangoms	2
1.7.6.	Techniniai reikalavimai transporto priemonių kėbulo (kabinos) išoriniams įtaisams	4
1.7.7.	Techniniai reikalavimai transporto priemonių kėbulo (kabinos) vidiniams įtaisams	4
1.7.8.	Techniniai reikalavimai transporto priemonių konstrukcijai susidūrimo atveju	4
1.7.9.	Techniniai reikalavimai transporto priemonių variklių išmetamųjų dujų emisijai	2
1.7.10.	Techniniai reikalavimai transporto priemonių skleidžiamam triukšmui	2
1.7.11.	Techniniai reikalavimai transporto priemonių sukabinamiesiems įtaisams	2
1.7.12.	Techniniai reikalavimai papildomiems transporto priemonių įtaisams	2
1.7.13.	Techniniai reikalavimai dviratėms ir triratėms transporto priemonėms	6

1.8. Kelių transporto priemonių techninė ekspertizė

Dėstomam dalykui skiriama 16 valandų.

Šis dėstomas dalykas supažindins su techninės ekspertizės atlikimo tvarka ir technologija.

Eil. Nr.	Temų pavadinimas	Valandų skaičius
1.8.1.	Techninės ekspertizės sąvokos ir pagrindiniai principai	2
1.8.2.	Techninės ekspertizės naujai pagamintoms transporto priemonėms atlikimo technologija	4
1.8.3.	Techninės ekspertizės perdirbtoms transporto priemonėms atlikimo technologija	4
1.8.4.	Transporto priemonių įtaisų techninės ekspertizės pagrindai	4
1.8.5.	Techninės ekspertizės dokumentų įforminimas	2

2. PRAKTINIS MOKYMAS

Dėstomam dalykui skiriama 24 valandos.

Šis dėstomas dalykas leis galutinai suformuoti įgūdžius atlikti transporto priemonių bei jų elementų techninę ekspertizę.

Eil. Nr.	Temų pavadinimas	Valandų skaičius
2.1.	Transporto priemonių ir jų įtaisų techninės ekspertizės atlikimas	8
2.2.	Kompiuterinių programų ir duomenų banko panaudojimas atliekant techninę ekspertizę	16

Dėstomo dalyko išmanymo vertinimas:

Atskiros mokomo dalyko temos baigiamos pokalbiu-įskaita.

Baigiamasis žinių tikrinimas – egzaminas susideda iš teorinės ir praktinės dalių bei dalykinio pokalbio. Baigiamajam egzaminui skiriama po 1 val. kiekvienam egzaminuojamam asmeniui. Žinios vertinamos 10 balų sistema.

Sėkmingai išlaikiusiems baigiamąjį egzaminą išduodamas kursų baigimo pažymėjimas. Šio pažymėjimo pagrindu Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos išduoda kelių transporto priemonių eksperto pažymėjimą, suteikiantį teisę atlikti kelių transporto priemonių technines ekspertizes.

Mokymo procesui reikalinga:

1. teorinio mokymo kabinetas, aprūpintas vaizdumo priemonėmis apie transporto priemonių atskirų sistemų bei mazgų konstrukciją;
2. norminė, techninė ir metodinė medžiaga, reikalinga techninei ekspertizei atlikti;
3. praktinio mokymo dirbtuvė (-ės), aprūpinta (-os) transporto priemonių remonto, techninės priežiūros ir techninės būklės kontrolės įranga, įrankiais bei kitomis būtinomis priemonėmis.

PATVIRTINTA
Susisiekimo ministerijos
1998 09 11 įsakymu Nr. 348

KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ EKSPERTAMS

Kelių transporto priemonių ekspertas turi išmanyti:

- 1) transporto priemonių dinamikos pagrindus;
- 2) transporto priemonių važiavimo savybių, aktyviojo ir pasyviojo saugumo, aplinkos apsaugos bandymų principus ir tokiems bandymams naudojamus matavimo prietaisus bei įrengimus;
- 3) taikomosios mechanikos (metrologijos, medžiagotyros, atsparumo apskaičiavimo, patikimumo, mašinų detalių) pagrindus;
- 4) transporto priemonių gamybos, remonto ir utilizavimo pagrindus;
- 5) transporto priemonių agregatų, sistemų bei mazgų konstrukciją, techninės būklės įvertinimo principus, funkcionavimą, žymėjimą, teorinius veikimo principus;
- 6) transporto priemonių gamybą ir perdirbimą reglamentuojančių norminių dokumentų reikalavimus;
- 7) techninius reikalavimus transporto priemonių ir jų sudedamųjų dalių konstrukcijai bei techninei būklei;
- 8) transporto priemonių įvežimo, muitinio tikrinimo ir valstybinės registracijos tvarką bei taisykles.

Kelių transporto priemonių ekspertas turi mokėti ir gebėti:

- 1) įvertinti judėjimo metu transporto priemonę veikiančias apkrovas;
- 2) apskaičiuoti transporto priemonių traukos – greituminių ir stabdymo savybių bei šoninės dinamikos rodiklius;
- 3) naudotis reikalinga įranga techninei ekspertizei atlikti;
- 4) teorinio apskaičiavimo būdu įvertinti transporto priemonių įtaisų eksploatacinius, atsparuminius ir patikimumo rodiklius;
- 5) paaiškinti transporto priemonių gamybos, remonto, utilizavimo technologijas;
- 6) paaiškinti transporto priemonių ir jų sudedamųjų dalių žymėjimą;
- 7) nustatyti ir teisingai įvertinti transporto priemonių perdirbimo grupę;
- 8) teisingai įvertinti pagamintų ir perdirbtų transporto priemonių techninę būklę bei jų galiojančių norminių – techninių dokumentų atitikimą;
- 9) teisingai pildyti dokumentus atliekant pagamintų ir perdirbtų transporto priemonių techninę ekspertizę.

PATVIRTINTA
susisiekimo ministro 1999 m. kovo 19 d.
įsakymu Nr. 98
6 priedas

REIKALAVIMAI EKSPERTIZIŲ ĮMONĖMS

I. REIKALAVIMAI ANTROS KATEGORIJOS EKSPERTIZIŲ ĮMONEI

1. Antros kategorijos ekspertizių įmonė (toliau – įmonė) privalo atitikti šiuos reikalavimus:
 - 1.1. įmonės registravimo pažymėjime arba įstatuose turi būti įrašyta veikla, susijusi su ekspertizių atlikimu (pagal ekonominės veiklos klasifikatorių);
 - 1.2. ekspertizių įmonės vadovas privalo turėti Inspekcijos išduotą galiojantį eksperto pažymėjimą;

1.3. įmonė negali atlikti techninio aptarnavimo, remonto ir perdirbimo darbų bei gaminti transporto priemones;

1.4. turėti bent vieną kompiuterizuotą darbo vietą;

1.5. turėti norminius dokumentus ir ekspertizėms vykdyti reikalingą informaciją.

1.6. įmonės vadovai ir ekspertai privalo atitikti nepriekausumo kriterijus, t. y. neturi būti ekspertizės objektų, kuriuos jie tikrina, savininkais (bendrasavininkiais), gamintojais, perdirbėjais, tiekėjais, remontuotojais, montuotojais, pardavėjais, naudotojais, prižiūrėtojais ar įgaliotu vienu iš jų atstovu.

Papildyta punktu:

Nr. [182](#), 2000-06-30, *Žin.*, 2000, Nr. 55-1626 (2000-07-07), i. k. 1002210ISAK00000182

2. Įmonė privalo turėti:

2.1. nuostatus ekspertinei veiklai ir ekspertų pareigines instrukcijas;

2.2. reikiamą kiekį ekspertų;

2.3. normatyvinius dokumentus, reglamentuojančius ekspertizių atlikimo tvarką;

2.4. matavimo priemonės su galiojančia metrologine patikra;

2.5. metodikas ir instrukcijas techninėms ekspertizėms atlikti;

2.6. įrangą, reikalingą techninėms ekspertizėms atlikti arba bendradarbiavimo sutartis su įmonėmis, turinčiomis tokią įrangą.

3. Įmonė privalo:

3.1. teikti informaciją apie atliktas ekspertizes Inspekcijai jos nustatyta tvarka;

3.2. suteikdama vienetinės gamybos transporto priemonei identifikavimo numerį, derinti jį su Inspekcija;

3.3. sudaryti sąlygas, kad ekspertui transporto priemonių ekspertizės metu nebūtų daromas poveikis;

3.4. suderinti ekspertizių dokumentų saugojimo terminus su Archyvų departamentu (pagal priklausomybę).

II. REIKALAVIMAI PIRMOS KATEGORIJOS EKSPERTIZIŲ ĮMONEI

4. Pirmos kategorijos ekspertizių įmonei taikomi visi reikalavimai, nustatyti antros kategorijos ekspertizių įmonei. Papildomai įmonė privalo turėti:

4.1. duomenų banką apie pripažintų transporto priemonių bei jų atskirų sistemų ir dalių atitikties charakteristikas;

4.2. kompiuterinę įrangą, užtikrinančią informacinės sistemos sukūrimą ir duomenų banko apie technines ekspertizes kaupimą;

4.3. metodines priemones transporto priemonių dinamikai, mechaniniam atsparumui ir patikimumui skaičiuoti;

4.4. dokumentus, nustatančius reikalavimus techninės ekspertizės objektui (standartai, Europos Sąjungos direktyvos, Jungtinių Tautų Europos Ekonominės Komisijos Vidaus transporto komiteto taisyklės ir kiti teisės aktai);

4.5. metodinę medžiagą ekspertų mokymui ir techninėms ekspertizėms atlikti.

5. Įmonė rengia paaiškinimų ir metodikų projektus techninių ekspertizių atlikimo klausimais, kuriuos tvirtina Inspekcijos viršininkas, Ekspertų komisijai pritarus.

Papildyta priedu:

Nr. [98](#), 1999-03-19, *Žin.*, 1999, Nr. 28-814 (1999-03-26), i. k. 0992210ISAK00000098

PATVIRTINTA
 susisiekimo ministro
 1999 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. 98
 (susisiekimo ministro 2001 m. sausio 29 d.
 įsakymo Nr. 21 redakcija
 7 priedas)

TRANSPORTO PRIEMONIŲ KLASIFIKAVIMAS IR KODAVIMAS

I. MOPEDŲ, MOTOCIKLŲ IR JIEMS PRILYGINAMŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ KLASIFIKAVIMAS

1. Kategorija L – transporto priemonės, turinčios mažiau kaip keturis ratus:
 - 1.1. L_1 klasė – dviratė transporto priemonė, kurios variklio darbinis tūris ne didesnis kaip 50 cm^3 ir maksimalus konstrukcinis greitis ne didesnis kaip 50 km/h;
 - 1.2. L_2 klasė – triratė transporto priemonė, kurios variklio darbinis tūris ne didesnis kaip 50 cm^3 ir maksimalus konstrukcinis greitis ne didesnis kaip 50 km/h;
 - 1.3. L_3 klasė – dviratė transporto priemonė, kurios variklio darbinis tūris didesnis kaip 50 cm^3 ir/arba maksimalus konstrukcinis greitis didesnis kaip 50 km/h;
 - 1.4. L_4 klasė – triratė transporto priemonė su nesimetriškai išdėstytais ratais, kurios variklio darbinis tūris didesnis kaip 50 cm^3 ir/arba maksimalus konstrukcinis greitis didesnis kaip 50 km/h;
 - 1.5. L_5 klasė – triratė transporto priemonė su simetriškai išdėstytais ratais, kurios bendroji masė ne didesnė kaip 1000 kg, variklio darbinis tūris didesnis kaip 50 cm^3 ir/arba maksimalus konstrukcinis greitis didesnis kaip 50 km/h.
2. L_1 ir L_2 klasės transporto priemonės įprasta vadinti mopedais, L_3 – motociklais, L_4 – motociklais su šoninėmis priekabomis.
3. L kategorijai prilyginamos šios keturratės transporto priemonės:
 - 3.1. keturratės transporto priemonės, kurių nuosava masė (be baterijų, jei tai elektromobilis) ne didesnė kaip 350 kg, variklio darbinis tūris ne didesnis kaip 50 cm^3 arba variklio galingumas ne didesnis kaip 4 kW ir maksimalus konstrukcinis greitis ne didesnis kaip 45 km/h, prilyginamos L_2 klasei;
 - 3.2. keturratės transporto priemonės, kurių nuosava masė didesnė kaip 350 kg, bet ne didesnė kaip 400 kg arba 550 kg, jeigu ji skirta kroviniams vežti (be baterijų, jei tai elektromobilis) ir variklio galingumas ne didesnis kaip 15 kW, prilyginamos L_5 klasei.

II. AUTOMOBILIŲ KLASIFIKAVIMAS

4. Kategorija M – variklio varoma transporto priemonė, turinti ne mažiau kaip keturis ratus ir skirta keleiviams vežti:
 - 4.1. M_1 klasė – transporto priemonė keleiviams vežti, turinti ne daugiau kaip 8 sėdimas vietas keleiviams ir 1 sėdimą vietą vairuotojui (lengvasis automobilis);
 - 4.2. M_2 klasė – transporto priemonė keleiviams vežti, turinti daugiau kaip 8 sėdimas vietas keleiviams ir 1 sėdimą vietą vairuotojui, kurios bendroji masė ne didesnė kaip 5 t (autobusas);
 - 4.3. M_3 klasė – transporto priemonė keleiviams vežti, turinti daugiau kaip 8 sėdimas vietas keleiviams ir 1 sėdimą vietą vairuotojui, kurios bendroji masė didesnė kaip 5 t (autobusas).
5. Kategorija N – variklio varoma transporto priemonė, turinti ne mažiau kaip keturis ratus ir skirta kroviniams vežti:
 - 5.1. N_1 klasė – transporto priemonė kroviniams vežti, kurios bendroji masė ne didesnė kaip 3,5 t (krovininis automobilis);
 - 5.2. N_2 klasė – transporto priemonė kroviniams vežti, kurios bendroji masė didesnė kaip 3,5 t, tačiau ne didesnė kaip 12 t (krovininis automobilis);

5.3. N₃ klasė – transporto priemonė kroviniams vežti, kurios bendroji masė didesnė kaip 12 t (krovininis automobilis);

5.4. vilkiko bendrąją masę vadinama paties vilkiko bendroji masė ir balniam sujungimui tenkanti pakrautos puspriekabės masės dalis.

6. Kategorija G – padidinto važumo transporto priemonės (visureigiai). Visureigiais vadinamos M ir N kategorijos transporto priemonės, kurios atitinka tam tikrus reikalavimus. Šių reikalavimų kontrolei sąlygos nurodytos JT EEK dokumente TRANS/SC1/WP29/78/Amend.3, išleistame 1991 m. birželio 12 d.:

6.1. Visureigiais vadinamos N₁ klasės transporto priemonės, kurių bendroji masė ne didesnė kaip 2 tonos, ir M₁ klasės transporto priemonės, jei jos turi:

6.1.1. bent vieną priekinę ir bent vieną galinę tuo pat metu varomas ašis, įskaitant transporto priemones, kurių viena ašis gali būti atjungta;

6.1.2. bent vieną diferencialą blokuojantį mechanizmą arba analogišką įtaisą ir jei transporto priemonė gali įveikti 30 % įkalnę;

6.1.3. papildomai turi atitikti bent penkis reikalavimus iš šešių:

6.1.3.1. priekinės iškyšos kampas turi būti ne mažesnis kaip 25°;

6.1.3.2. galinės iškyšos kampas turi būti ne mažesnis kaip 20°;

6.1.3.3. nuožulnumo kampas turi būti ne mažesnis kaip 20°;

6.1.3.4. priekinės ašies prošvaisa turi būti ne mažesnė kaip 180 mm;

6.1.3.5. galinės ašies prošvaisa turi būti ne mažesnė kaip 180 mm;

6.1.3.6. prošvaisa tarp ašių turi būti ne mažesnė kaip 200 mm.

6.2. Visureigiais vadinamos N₁ klasės transporto priemonės, kurių bendroji masė didesnė kaip 2 t, taip pat N₂, M₂ ir M₃ klasės transporto priemonės, kurių bendroji masė ne didesnė kaip 12 t, jei visi jų ratai yra varomi kartu, įskaitant tas transporto priemones, kurių viena ašis gali būti atjungta, arba atitinka kitus tris reikalavimus:

6.2.1. bent viena priekinė ir bent viena galinė ašys varomos kartu, įskaitant tas transporto priemones, kurių viena ašis gali būti atjungta;

6.2.2. yra bent vienas diferencialą blokuojantis mechanizmas ar analogiškas įtaisas;

6.2.3. transporto priemonė gali įveikti 25 % įkalnę.

6.3. Visureigiais vadinamos M₃ klasės transporto priemonės, kurių bendroji masė didesnė kaip 12 t, taip pat N₃ klasės transporto priemonės, jei visi jų ratai yra varomi kartu, įskaitant tas transporto priemones, kurių viena ašis gali būti atjungta, arba turi atitikti šiuos reikalavimus:

6.3.1. bent pusė ratų yra varomi;

6.3.2. yra bent vienas diferencialą blokuojantis mechanizmas ar analogiškas įtaisas;

6.3.3. pavienė transporto priemonė gali įveikti 25 % įkalnę;

6.3.4. papildomai turi atitikti bent keturis reikalavimus iš šešių:

6.3.4.1. priekinės iškyšos kampas turi būti ne mažesnis kaip 25°;

6.3.4.2. galinės iškyšos kampas turi būti ne mažesnis kaip 25°;

6.3.4.3. nuožulnumo kampas turi būti ne mažesnis kaip 25°;

6.3.4.4. priekinės ašies prošvaisa turi būti ne mažesnė kaip 250 mm;

6.3.4.5. galinės ašies prošvaisa turi būti ne mažesnė kaip 250 mm;

6.3.4.6. prošvaisa tarp ašių turi būti ne mažesnė kaip 300 mm.

III. PRIEKABŲ IR PUSPRIEKABIŲ KLASIFIKAVIMAS

7. Kategorija O – priekabos ir puspriekabės:

7.1. O₁ klasė – priekabos, kurių bendroji masė ne didesnė kaip 0,75 t (lengva arba lengvojo automobilio priekaba/puspriekabė);

7.2. O₂ klasė – priekabos, kurių bendroji masė didesnė kaip 0,75 t, tačiau ne didesnė kaip 3,5 t (krovininio automobilio priekaba/puspriekabė);

7.3. O₃ klasė – priekabos, kurių bendroji masė didesnė kaip 3,5 t, tačiau ne didesnė kaip 10 t (krovininio automobilio priekaba/puspriekabė);

7.4. O₄ klasė – priekabos, kurių bendroji masė didesnė kaip 10 t (krovininio automobilio priekaba/puspriekabė);

7.5. puspriekabės bendrąja mase vadinama puspriekabės ašims tenkanti visiškai pakrautos puspriekabės masės dalis.

IV. KĖBULŲ TIPŲ APIBRĖŽIMAI IR KODAI

8. M₁ klasės transporto priemonių kėbulų tipų kodavimas:

8.1. AA – sedanas (apibrėžimas pateiktas ISO standarte 3833-1977, Nr. 3.1.1.1), šiuo terminu taip pat vadinamos transporto priemonės, turinčios daugiau kaip keturis šoninius langus;

8.2. AB – hečbekas – sedanas (AA) su nuolaidžia galine dalimi;

8.3. AC – universalas (apibrėžimas pateiktas ISO standarte 3833-1977, Nr. 3.1.1.4);

8.4. AD – kupė (apibrėžimas pateiktas ISO standarte 3833-1977, Nr. 3.1.1.5);

8.5. AE – kabrioletas (apibrėžimas pateiktas ISO standarte 3833-1977, Nr. 3.1.1.6);

8.6. AF – daugiatikslis automobilis – motorinės transporto priemonės, išskyrus tas, kurių kodai nuo AA iki AE, skirta keleiviams ir jų bagažui ar prekėms vežti kartu.

9. Transporto priemonė nepriklauso M₁ klasei, jei atitinka šias sąlygas:

9.1. sėdimų vietų skaičius, neskaitant vairuotojo, ne daugiau kaip 6 (sėdimų vietų skaičius transporto priemonėje priklauso nuo sėdimų vietų „tinkamų“ tvirtinimo taškų skaičiaus; „tinkamas“ tvirtinimo taškas – tas, kuris skirtas konkrečiai sėdimai vietai tvirtinti; „Tinkamumui“ užtikrinti gamintojas privalo izoliuoti tvirtinimo vietas, pvz., užvirinti jas plokštėmis arba sutvirtinti armatūra, kurių negalima būtų pašalinti įprastiniais įrankiais);

9.2. atitinka formulę: $P - (M + N \times 68) > N \times 68$, kurioje:

P – techniškai leistina maksimali pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė, kg;

M – paruoštos eksploatacijai transporto priemonės masė, kg;

N – sėdimų vietų skaičius, neskaitant vairuotojo.

10. M₂ ir M₃ klasių transporto priemonių kėbulų tipų kodavimas.

11. Pagal sėdimų vietų skaičių M₂ ir M₃ klasių transporto priemonės skirstomos į šias grupes:

11.1. I grupės transporto priemonės (miesto autobusai) – transporto priemonės, kuriose telpa daugiau kaip 22 keleiviai, neįskaitant vairuotojo; jose sukonstruota erdvė stovintiems keleiviams, sudaro pakankamai geras sąlygas dažnam keleivių judėjimui:

11.1.1. CA – vienaaukštis;

11.1.2. CB – dviaukštis;

11.1.3. CC – sujungtinis vienaaukštis;

11.1.4. CD – sujungtinis dviaukštis;

11.1.5. CE – žemagrindis vienaaukštis;

11.1.6. CF – žemagrindis dviaukštis;

11.1.7. CG – sujungtinis žemagrindis vienaaukštis;

11.1.8. CH – sujungtinis žemagrindis dviaukštis.

11.2. II grupės transporto priemonės (priemiestiniai autobusai) – transporto priemonės, kuriose telpa daugiau kaip 22 keleiviai, neįskaitant vairuotojo; jos sukonstruotos sėdintiems keleiviams vežti, tačiau jų konstrukcija įgalina praėjimuose ir / (arba) plote, kuris ne didesnis kaip dvi suporintos sėdimos vietos, vežti stovinčius keleivius:

11.2.1. CI – vienaaukštis;

11.2.2. CJ – dviaukštis;

11.2.3. CK – sujungtinis vienaaukštis;

11.2.4. CL – sujungtinis dviaukštis;

11.2.5. CM – žemagrindis vienaaukštis;

11.2.6. CN – žemagrindis dviaukštis;

11.2.7. CO – sujungtinis žemagrindis vienaaukštis;

11.2.8. CP – sujungtinis žemagrindis dviaukštis.

11.3. III grupės transporto priemonės (tarp miestiniai autobusai) – transporto priemonės, kuriose telpa daugiau kaip 22 keleiviai, neįskaitant vairuotojo; jos sukonstruotos tik sėdintiems keleiviams vežti:

- 11.3.1. CQ – vienaaukštis;
- 11.3.2. CR – dviaukštis;
- 11.3.3. CS – sujungtinis vienaaukštis;
- 11.3.4. CT – sujungtinis dviaukštis.

11.4. A grupės mažasis autobusas – transporto priemonė, kuriose telpa ne daugiau kaip 22 keleiviai, neįskaitant vairuotojo; jos suprojektuotos stovintiems ir sėdintiems keleiviams vežti:

- 11.4.1. CU – vienaaukštis;
- 11.4.2. CV – žemagrindis vienaaukštis.

11.5. B grupės mažasis autobusas – transporto priemonė, kuriose telpa ne daugiau kaip 22 keleiviai, neįskaitant vairuotojo; jos suprojektuotos tik sėdintiems keleiviams vežti:

- 11.5.1. CW – vienaaukštis;
- 11.5.2. jei M_2 ir M_3 klasių transporto priemonių kėbulo tipų kodas turi trečią žymenį „X“, tai reiškia, kad jos neatitinka JT EEK taisyklių Nr. 36 ir Nr. 52 reikalavimų, todėl jomis vežti žmonės verslo tikslais draudžiama;

11.5.3. sujungtinis autobusas – autobusas, susidedantis iš dviejų ar daugiau nelanksčių sekcijų (dalių), sujungtų šarnyru (per sujungimo sekciją); sekciją atskirti galima tik specialia įranga dirbtuvėse; jos sujungtos taip, kad keleiviai tarp jų galėtų laisvai judėti;

11.5.4. žemagrindis autobusas – autobusas, kurio ne mažiau kaip 35% bendro stovinčių keleivių erdvės (sujungtinio autobuso priekinės sekcijos arba dviaukščio autobuso pirminis aukštas) ploto (šiam plote neturi būti laiptelių) yra bent prie vienerių darbinių durų, pro kurias į transporto priemonę patenka asmenys, turintieji judėjimo sutrikimų.

12. N kategorijos transporto priemonių kėbulų tipų kodavimas:

12.1. BA – sunkvežimis – transporto priemonė, suprojektuota ir sukonstruota išimtinai tik kroviniams vežti; taip pat gali traukti ir priekabas;

12.2. BAA – bortinis sunkvežimis – transporto priemonė su platforma kroviniams vežti ir bortais, kurie gali būti nuimami; ši transporto priemonė gali būti uždara, jei įrengiamas tentas ar kita nuimama konstrukcija;

12.3. BAB – sunkvežimis-furgonas – transporto priemonė, turinti uždara kėbulą;

12.4. BAC – savivartis – sunkvežimis, turintis viršutinę kėbulo konstrukciją, kuri gali verstis į vieną ar kelias puses;

12.5. BAD – autocisterna – sunkvežimis, turintis verčiamą ar neverčiamą pastoviai pritvirtintą cisterną skysčiams, dujoms ar birioms medžiagoms transportuoti;

12.6. BAE – gyvulinis sunkvežimis – sunkvežimis gyvuliams vežti;

12.7. BAF – autovežis – sunkvežimis specialiai suprojektuotas vienam ar keliems automobiliams transportuoti;

12.8. BAG – konteinerinis sunkvežimis – sunkvežimis, savivarčio ar nesavivarčio tipo, skirtas atviriems, uždariems ir kitokiems konteineriams vežti;

12.9. BAH – miškovežis – sunkvežimis specialiai suprojektuotas medienai ir kitiems panašių matmenų kroviniams vežti;

12.10. BAI – betonvežis – sunkvežimis, turintis specialią įrangą betono skiediniams vežti;

12.11. BAJ – stiklavežis – sunkvežimis, kurio kairėje ir (arba) dešinėje pusėje stacionariai sumontuota speciali konstrukcija, leidžianti vežti stiklo lakštus beveik vertikalioje padėtyje;

12.12. BAK – sunkvežimis šaldytuvas – transporto priemonė, turinti specialią šaldymo ar šildymo įrangą, skirtą prekėms reguliuojamoje temperatūroje transportuoti;

12.13. BAL – sunkvežimis su izoterminiu kėbulu – transporto priemonė, kuri užtikrina pastovią transportuojamų krovinių temperatūrą ir apsaugo krovinis nuo išorinio aplinkos poveikio;

12.14. BAM – žmonėms pritaikytas sunkvežimis – BAA ir BAB sunkvežimiai pritaikyti žmonėms vežti;

12.15. BB – furgonas – sunkvežimis, kurio kabina sujungta su kėbulu ir turintis ne daugiau kaip 3 sėdimas vietas (įskaitant vairuotoją) vienoje eilėje;

12.16. BBA – kombinuotas furgonas – furgonas, kurio konstrukcija be krovinio papildomai įgalina vežti ne daugiau kaip 6 keleivius, neskaitant vairuotojo;

12.17. BC – puspriekabės traukianti transporto priemonė (balninis vilkikas) – transporto priemonė suprojektuota ir sukonstruota tik puspriekabėms traukti;

12.18. BD – priekabos traukianti transporto priemonė (vilkikas) – transporto priemonė suprojektuota ir sukonstruota tik priekaboms traukti; ji taip pat gali turėti įrengtą krovimo platformą;

12.19. BE – bekėbulis sunkvežimis – N kategorijos transporto priemonė, kurioje sumontuotos visos konstrukcijos, išskyrus kėbulą;

12.20. transporto priemonė nepriklauso N kategorijai, jei ji apibrėžta kaip BB arba BBA, kurios techniškai leistina maksimali masė (bendroji masė) ne didesnė kaip 3500 kg:

12.20.1. turi daugiau kaip 6 sėdimas vietas, neskaitant vairuotojo;

12.20.2. arba atitinka šias sąlygas: sėdimų vietų skaičius, neskaitant vairuotojo, ne daugiau kaip 6 ir atitinka formulę $P - (M + N \times 68) \leq N \times 68$

12.21. transporto priemonė nepriklauso N kategorijai, jei ji apibrėžta kaip BA, BB ir BBA, kurios techniškai leistina maksimali masė (bendroji masė) didesnė kaip 3500 kg, BC arba BD, atitinka mažiausiai vieną iš toliau pateiktų sąlygų:

12.21.1. sėdimų vietų skaičius, neskaitant vairuotojo, daugiau kaip 8;

12.21.2. arba atitinka formulę $P - (M + N \times 68) \leq N \times 68$

13. O kategorijos transporto priemonių kodavimas:

13.1. DA – puspriekabė – traukiama transporto priemonė, suprojektuota sukabinti su puspriekabės traukiančia transporto priemone (balniniu vilkiku) ar vežimėliu, jos (puspriekabės) didelė vertikalios apkrovos dalis tenka balniniam vilkikui ar vežimėlio ašiai;

13.2. DB – priekaba – traukiama transporto priemonė su ne mažiau kaip dviem ašimis, iš kurių bent viena valdoma ir su tempimo įtaisu (grąžulu), galinčiu judėti vertikaliai; priekaba neperduoda didelės statinės vertikalios apkrovos (mažiau kaip 100 daN) traukiančiajai transporto priemonei;

13.3. DC – centrinės ašies priekaba – priekaba, kurios grąžulas standžiai sujungtas su pačia priekaba ir kurios ašis (-ys) yra kiek galima arčiau pakrautos transporto priemonės svorio centro, todėl nedidelė statinės vertikaliosios apkrovos dalis, ne didesnė kaip 10% priekabos bendrojo svorio ar 1000 daN apkrovos (kuri yra mažesnė), perduodama traukiančiajai transporto priemonei;

13.4. visų tipų priekabų bei puspriekabių kėbulai pagal savo paskirtį koduojami ir apibrėžiami analogiškai kaip ir sunkvežimių BA kėbulų tipų kodai. Priekabų ir puspriekabių paskirtis koduojama trečiu žymeniu, pvz.: DAK – tai puspriekabė šaldytuvas; DCG – tai centrinės ašies priekaba konteinervežis; DBB – tai priekaba furgonas.

14. Specialios paskirties transporto priemonės – M, N ir O kategorijų transporto priemonės, kurių pagrindinė paskirtis specialia įranga atlikti specialias funkcijas:

14.1. SA – gyvenamasis automobilis – specialiosios paskirties M kategorijos transporto priemonė, kurioje įrengta gyvenama patalpa su sėdimomis vietomis, stalų, miegamomis vietomis (gali būti padarytos iš sėdimų vietų), virtuvės ir maisto saugojimo įranga. Įranga ir baldai gyvenamojoje patalpoje turi būti pritvirtinti, kilnojamas gali būti tik stalas;

14.2. SB – šarvuotasis automobilis – transporto priemonė, skirta keleiviams ir kroviniams apsaugoti bei atitinkanti šarvuotos apsaugos nuo kulnų reikalavimus;

14.3. SC – medicininės pagalbos automobilis – M kategorijos transporto priemonė, skirta vežti ligoniams bei sužeistiesiems ir turinti tam skirtą specialią įrangą;

14.4. SD – autokatafalkas – M kategorijos transporto priemonė, skirta mirusiųjų palaikams vežti ir turinti tam skirtą specialią įrangą;

14.5. SE – gyvenamoji priekaba (apibrėžimas pateiktas ISO standarte 3833-1977, Nr. 3.2.1.3);

14.6. SF – autokranas – N kategorijos transporto priemonė, neskirta kroviniams vežti, tačiau turinti kraną, kurio kėlimo momentas lygus ar didesnis kaip 400 kNm;

14.7. SG – kitos specialiosios paskirties transporto priemonės;

14.8. SH – autokopėčios – N kategorijos transporto priemonė, kurioje stacionariai įmontuotos pailginamosios kopėčios;

14.9. SI – techninės pagalbos vežtuvas – N kategorijos transporto priemonė, skirta nevažiuojančioms transporto priemonėms nuvežti;

14.10. SJ – serviso automobilis – N kategorijos transporto priemonė su specialia įranga, skirta darbui jos viduje bei išorėje; šioms transporto priemonėms taip pat priklauso transporto priemonės, naudojamos kaip dirbtuvės, raštinės, radijo ir TV transliacijos stotys bei naudojamos demonstruoti filmams, reklamai ir kitiems panašiams tikslams;

14.11. SK – autobokštelis – N kategorijos transporto priemonė su kilnojamu lopšeliu ar tilteliu, skirtu aukštuminiams darbams;

14.12. SL – dumblavežis – N kategorijos transporto priemonė su specialia įranga kanalizacijai ir nutekamųjų vandenų šuliniams ištuštinti ir (arba) išvalyti;

14.13. SM – šiukšliavežis – N kategorijos transporto priemonė su specialia įranga buitinių šiukšlių ir (arba) pramoninių atliekų konteinerių ištuštinimui ir vežimui;

14.14. SN – gaisrinis automobilis – transporto priemonė su specialia įranga gaisrams gesinti ir darbui per katastrofas bei avarijas;

14.15. SO – automobilinis kompresorius – transporto priemonė su kėbulo vietoje stacionariai įmontuotu kompresoriumi;

14.16. SP – autoparduotuvė – transporto priemonė, įrengta kaip maisto ir pramoninių prekių pardavimo vieta;

14.17. SQ – techninės pagalbos automobilis – transporto priemonė su keltuvu, gerve ir (arba) kita specialia įranga, kuri įgalina kitas transporto priemones remontuoti bei prireikus jas nutempti;

14.18. SR – valymo automobilis – transporto priemonė su specialia įranga keliams ir šaligatviams valyti bei ledui šalinti. Šiai sąvokai taip pat priskiriamos ir vandens laistymo transporto priemonės;

14.19. SS – mobilusis grąžtas – transporto priemonė su specialia įranga gruntui gręžti;

14.20. ST – mokomosios transporto priemonės – transporto priemonės su papildoma valdymo įranga vairavimo instruktoriui.

15. L kategorijos transporto priemonių kodavimas:

15.1. L₁ – L₄ klasių transporto priemonės smulkiau nekoduojamos;

15.2. L₅ klasės transporto priemonės koduojamos taip:

15.2.1. L51 – triratis motociklas su simetriškai išdėstytais ratais ir atvira kabina;

15.2.2. L52 – triratis motociklas su simetriškai išdėstytais ratais ir uždara kabina vairuotojui ir (arba) keleiviui (-iams);

15.2.3. L53 – keturratė transporto priemonė, priskiriama L₅ klasei su atvira kabina;

15.2.4. L54 – keturratė transporto priemonė, priskiriama L₅ klasei su uždara kabina vairuotojui ir (arba) keleiviui (-iams).

V. TRANSPORTO PRIEMONIŲ KODAVIMAS

16. Kodavimo tikslas – nustatyti vienodą transporto priemonių kategorijų, klasių, jų kėbulų tipų bei transporto priemonės paskirties žymėjimo metodiką.

17. Transporto priemonės kodas (toliau – kodas) – tai tam tikrų arabiškų skaitmenų ir didžiųjų lotyniškų raidžių junginys nuo 2 iki 8.

18. Kodą sudaro trys dalys: pirmosios dvi kodo dalys susideda iš ne daugiau kaip trijų žymenų, paskutinė – iš dviejų. Koduojant dvirates ir trirates transporto priemones naudojama tik pirmoji kodo dalis:

18.1. pirmosios kodo dalies du žymenys nurodo transporto priemonės kategoriją ir klasę. Jei transporto priemonė suprojektuota ir pagaminta kaip didesnio važumo (visureigis), tai šios kodo dalies paskutinis žymuo visada bus „G“. Jei transporto priemonės pagal savo konstrukciją negalima priskirti prie visureigio, tai trečiasis žymuo iš viso nerašomas. L₅ klasės transporto priemonėms naudojami žymenys nurodyti 15 punkte;

18.2. antrojoje kodo dalyje nurodomi kėbulo tipo atitinkami žymenys. Jie gali susidėti iš dviejų ar trijų žymenų. Trys žymenys naudojami aprašant N kategorijos sunkvežimių, O ir nekomercinės paskirties M₂ ir M₃ klasės transporto priemonių kėbulų tipus bei nurodant jų paskirtį. Visais kitais atvejais kėbulo tipas nurodomas dviem simboliais;

18.3. trečioji kodo dalis susideda iš dviejų simbolių. Ji pildoma tik specialios paskirties transporto priemonėms. Žymenys šios dalies pildymui naudojami iš 14 punkto.

19. Transporto priemonių kodavimo pavyzdžiai:

19.1. M1AAST – M₁ klasės mokomoji transporto priemonė; kėbulo tipas – sedanas;

19.2. M1AFSC – M₁ klasės medicininės pagalbos transporto priemonė; kėbulo tipas – daigiatikslis;

19.3. M3GCIX – M₃ klasės padidinto važumo, nekomercinės paskirties vienaaukštė II klasės transporto priemonė (priemiestinis autobusas);

19.4. M2CW – M₂ klasės vienaaukštis B klasės mažasis autobusas (pritaikytas žmonėms vežti verslo tikslais);

19.5. N3BC – N₃ klasės puspriekabės traukianti transporto priemonė (balninis vilkikas);

19.6. N2BESS – N₂ klasės bekėbulė transporto priemonė, ant kurios važiuoklės įmontuotas grąžtas;

19.7. O1DCA – O₁ klasės centrinės ašies bortinė priekaba;

19.8. O2DCBSE – O₂ klasės centrinės ašies gyvenamoji priekaba.

Priedo pakeitimai:

Nr. [21](#), 2001-01-29, Žin., 2001, Nr. 11-328 (2001-02-02), i. k. 1012210ISAK00000021

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [495](#), 1998-12-22, Žin., 1998, Nr. 115-3260 (1998-12-31), i. k. 0982210ISAK00000495

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1998 m. rugsėjo 11 d. įsakymo Nr.348 "Dėl kelių transporto priemonių gamybos ir perdirbimo tvarkos ir jų techninės ekspertizės atlikimo norminių dokumentų tvirtinimo" dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [98](#), 1999-03-19, Žin., 1999, Nr. 28-814 (1999-03-26), i. k. 0992210ISAK00000098

Dėl susisiekimo ministro 1998 m. rugsėjo 11 d. įsakymo Nr. 348 "Dėl Kelių transporto priemonių gamybos ir perdirbimo tvarkos ir jų techninės ekspertizės atlikimo norminių dokumentų tvirtinimo" dalinio pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [182](#), 2000-06-30, Žin., 2000, Nr. 55-1626 (2000-07-07), i. k. 1002210ISAK00000182

Dėl susisiekimo ministro 1998 m. rugsėjo 11 d. įsakymo Nr. 348 "Dėl Kelių transporto priemonių gamybos ir perdirbimo tvarkos ir jų techninės ekspertizės atlikimo norminių dokumentų tvirtinimo" dalinio pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [21](#), 2001-01-29, Žin., 2001, Nr. 11-328 (2001-02-02), i. k. 1012210ISAK00000021

Dėl susisiekimo ministro 1998 m. rugsėjo 11 d. įsakymo Nr. 348 "Dėl kelių transporto priemonių gamybos ir perdirbimo tvarkos ir jų techninės ekspertizės atlikimo norminių dokumentų tvirtinimo" dalinio pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [355](#), 2001-10-29, Žin., 2001, Nr. 94-3332 (2001-11-09), i. k. 1012210ISAK00000355

Dėl susisiekimo ministro 1998 m. rugsėjo 11 d. įsakymo Nr. 348 "Dėl Kelių transporto priemonių gamybos ir perdirbimo tvarkos ir jų techninės ekspertizės atlikimo norminių dokumentų tvirtinimo" dalinio pakeitimo